

Lov 19. mai 2006 nr. 16 om rett til innsyn i offentlig verksemd (offentleglova)

Kursopplegg halv dag for departementene med underliggende virksomheter med vekt på ting som er nytt eller endret

1. Innledning - bakgrunn og formål

- Ikrafttredelse – 1. januar 2009
- Forskrift fastsatt 17. oktober 2008
- Tema for kurset
  - nyheter og endringer som den nye loven vil medføre
- Rettleier o.a.

Innledning - bakgrunn og formål

- Bakgrunn for at vi har fått en ny lov
- Hovedformålet med den nye loven er å styrke innsynsretten
  - loven vil gjelde for flere virksomheter enn gjeldende lov
  - innsynsretten vil gjelde for flere typer informasjon enn gjeldende lov (sammenstillinger)
  - offentlig elektronisk postjournal o.a. informasjonsteknologiske verktøy
  - adgangen til å gjøre unntak fra innsyn blir mindre
  - saksbehandlingsreglene styrkes
  - loven gjør det enklere å viderebruke det offentliges informasjon

Innledning - bakgrunn og formål

Begrunnelsen(jf. formålsparagrafen i offentleglova §1) for styrkingen av innsynsretten er at retten til innsyn i dokumentene i offentlig virksomhet er en av hjørnesteinene i et velfungerende demokrati. Innsynsretten

- er dessuten et viktig virkemiddel i kontrollen av offentlig virksomhet
- bidrar til å styrke rettssikkerheten
- bidrar til å styrke tilliten til det offentlige
- legger til rette for at det offentliges informasjon kan viderebrukes av private i kommersiell og ikke-kommersiell virksomhet

2. Lovens virkeområde

- Hvilke virksomheter loven gjelder for, dvs. i hvilke virksomheter innsynsretten gjelder, reguleres i § 2
- Etter § 2 første ledd bokstav a gjelder loven for staten, fylkeskommunene og kommunene
  - på dette punkt medfører loven ingen endringer
- Etter § 2 første ledd bokstav b gjelder loven for selvstendige rettssubjekter (aksjeselskaper, stiftelser o.l.) i saker der de fatter enkeltvedtak eller utferdiger forskrift
  - heller ikke på dette punktet medfører loven endringer

Lovens virkeområde

- Etter § 2 første ledd bokstav c og d gjelder loven også som hovedregel for selvstendig rettssubjekt der stat, fylkeskommune eller kommune kan utøve en dominerende innflytelse
  - dominerende innflytelse er knyttet enten til eierandeler som det er knyttet stemmerett til (bokstav c – rettssubjekter med eiere, selskaper) eller rett til å peke ut medlemmer til det øverste organet i rettssubjektet (bokstav d - selveiende rettssubjekter, eks. stiftelser)
  - loven vil gjelde uavhengig av hvilken type virksomhet rettssubjektet driver og for alle deler av virksomheten
  - dette representerer en vesentlig utvidelse av virkeområdet
- Selv om vilkårene i § 2 første ledd bokstav c eller d er oppfylt følger det av § 2 første ledd annet punktum at loven likevel ikke gjelder for selvstendige rettssubjekter som hovedsakelig driver næringsvirksomhet i direkte konkurranse med og på samme vilkår som private

Lovens virkeområde

- Regulering av virkeområdet for selvstendige rettssubjekter i forskrift, jf. offentlegforskrifta §§ 1 og 2
- Overgangsregler av betydning for selvstendige rettssubjekter i lovens § 33 annet ledd og § 2 første ledd tredje punktum
- Klage på innsynspørsmål vedrørende selvstendige rettssubjekter
  - klageorgan, jf. offentlegforskrifta § 11
  - klageorganet har kompetanse til å avgjøre om loven gjelder
  - tvangsfullbyrdelse av klageorganets vedtak, jf. offentleglova § 32 fjerde ledd

Lovens virkeområde

- Virkeområde i saker som behandles etter rettspleielovene, jf. § 2 fjerde ledd
  - hva som er rettspleielover er definert i offentligforskrifta § 3
  - lovens anvendelse hos domstolene
  - lovens anvendelse hos forvaltningen
  - lovens anvendelse hos politiet og påtalemyndigheten

3. Hovedreglene om innsyn

- Hovedreglene om innsyn er ikke endret med den nye loven
  - utgangspunktet er innsynsrett - unntak må ha hjemmel i lov, jf. offentleglova § 3
  - innsynsretten gjelder for alle, jf. offentleglova § 3
  - innsynsretten gjelder saksdokument, journal og lignende register, jf. offentleglova § 3

Hovedreglene om innsyn – begrepet saksdokument, utsatt innsyn

- Begrepet saksdokument er definert i offentleglova § 4
  - den innholdsmessige avgrensningen, jf. loven § 4 første ledd og annet ledd, er uendret
    - begrepene dokument og saksdokument
  - den tidmessige avgrensningen, jf. loven § 4 annet ledd, er i hovedsak uendret
    - hovedregelen om innsynsrett inntreer imidlertid ved ferdigstillingen for dokumenter som ikke sendes ut av organet, ikke lenger når saken er ferdigbehandlet
- Utsatt offentlighet, jf. offentleglova § 5
  - ny hjemmel i § 5 tredje ledd

Hovedreglene om innsyn – journal og lignende register

- I hovedsak ingen endringer
  - sakskort
- Journalføringsplikt for noen organinterne dokumenter
  - dette gjelder dokumenter som nevnt i offentleglova § 14 annet ledd og offentlegforskrifta § 8, samt dokumenter nevnt i offentleglova §§ 16 (bare aktuell i kommunal og fylkeskommunal sektor), jf. arkivforskriften § 2-6 første ledd fjerde punktum (slik den lyder fra 1. Januar 2009)
- Ellers valgfritt å journalføre organinterne dokumenter som i dag

Hovedreglene om innsyn – plikt til å lage sammenstillinger jf. § 9

- Etter offentlighetsloven 1970 er det aldri plikt til å lage ny informasjon dersom det er nødvendig for å etterkomme innsynskravet
- § 9 i offentleglova innebærer en prinsipiell utvidelse ved at forvaltningen under visse forutsetninger vil ha plikt til å lage sammenstillinger
  - opplysninger som er elektronisk lagret i databasene til organet
  - sammenstillingen kan lages med enkle fremgangsmåter
  - den som ber om innsyn trenger ikke å kreve at det skal lages en sammenstilling
  - sammenstillingen blir som regel et nytt dokument som loven gjelder for på vanlig måte (unntakene mv.)
  - eksempler

Hovedreglene om innsyn – forbud mot forskjellsbehandling, bruk av offentlig informasjon og gratisprinsippet

- Forbud mot forskjellsbehandling og enerettsavtaler, jf. offentleglova § 6
- Informasjon som det gis innsyn i kan i utgangspunktet brukes til hva som helst, jf. offentleglova § 7
- Det store og klare utgangspunktet er at det er gratis å bruke innsynsretten, jf. offentleglova § 8
  - offentlegforskrifta § 4 gir adgang til å ta betalt i noen nærmere spesifiserte tilfelle

Hovedreglene om innsyn – tilgjengeliggjøring av journaler og dokumenter på Internett

- Etter offentlegforskrifta § 6 er visse organer som fører elektronisk journal pålagt å gjøre denne tilgjengelig for allmennheten på Internett
  - hvilke organer omfattes av ordningen
  - enkelte opplysninger skal ikke fremgå av journaler som gjøres tilgjengelige på denne måten, jf. offentlegforskrifta § 7
  - søkesperre på personnavn
  - hvordan skal dette gjennomføres i praksis
  - mange flere innsynskrav – lenke til dokumenter

Hovedreglene om innsyn – tilgjengeliggjøring av journaler og dokumenter på Internett

- Offentleglova § 10 tredje ledd slår fast at det er adgang til å legge ut dokumenter på Internett med unntak for taushetsbelagte opplysninger
  - ikke noen realitetsendring
  - offentligforskrifta § 7 inneholder ytterligere begrensninger i hva som kan legges ut

4. Forhåndsklassifisering

- Hva er forhåndsklassifisering?
  - det tas stilling til innsynsspørsmål uavhengig av et innsynskrav
- Forhåndsklassifisering bør normalt ikke skje
  - bør likevel gjøres for dokumenter som klart inneholder taushetsbelagte opplysinger
  - kan gjøres for dokumenter som kan unntas og hvor det er klart at det ikke er aktuelt med meroffentlighet

5. Unntak fra innsyn

- To typer unntak
  - taushetsplikt, jf. offentleglova § 13
    - forbudt å gi innsyn
  - Kan-regler, jf. offentleglova §§ 14-26
    - organet har adgang til å gjøre unntak – kan velge mellom å bruke unntaksadgangen eller å gi helt eller delvis innsyn (utøve meroffentlighet)

Unntak fra innsyn - meroffentlighet

- I tilfelle hvor det kan gjøres unntak skal forvaltningen vurdere meroffentlighet, jf. offentleglova § 11
  - ikke noen endringer her, men det er tydeligere beskrevet i lovteksten hvilke vurderinger forvaltningen skal gjøre
  - skal vurdere om det er et reelt og saklig behov for å bruke unntaksadgangen
    - helt eller delvis
  - interesseavveining
  - oppfordring til å gi innsyn dersom hensynet til offentlig innsyn veier tyngre enn behovet for unntak
  - meroffentlighet kommer ikke inn ved taushetsplikt
  - plikt til å vurdere – ikke plikt til å gi innsyn
  - fremgangsmåte

Unntak fra innsyn – innsnevring av unntaksadgangen

- Adgangen til å gjøre unntak fra innsyn er strammet inn i den nye loven
- Det er gjort to hovedgrep for oppnå dette

Unntak fra innsyn – innsnevring av unntaksadgangen

- For det første er følgende unntak utformet slik at det bare er adgang til å gjøre unntak når innsyn kan ha uheldige virkninger
  - § 15 (dokument innhentet utenfra for den interne saksforberedelsen)
  - § 20 (unntak av hensyn til Norges utenrikspolitiske interesser)
  - § 21 (unntak av hensyn til nasjonale forsvars- og sikkerhetsinteresser)
  - § 23 første ledd og annet ledd (unntak av hensyn til det offentlige sin forhandlingsposisjon m.m.)
  - § 24 første og tredje ledd (unntak for kontroll- og reguleringsiltak, dokument om lovbrudd og opplysninger som kan lette gjennomførelsen av lovbrudd m.m.)
- Etter disse bestemmelsene kan det bare gjøres unntak dersom det kan påvises fare for at innsyn vil ha skadelige virkninger på de interesser som er pekt ut i den aktuelle bestemmelsen

Unntak fra innsyn – innsnevring av unntaksadgangen

- For det andre er unntaksadgangen i følgende unntak knyttet til opplysninger og ikke hele dokumenter
  - § 13 (opplysninger underlagt taushetsplikt)
  - § 15 annet ledd (råd og vurderinger innhentet til bruk for saksforberedelsen)
  - § 20 (unntak av hensyn til Norges utenrikspolitiske interesser)
  - § 21 (unntak av hensyn til nasjonale forsvars- og sikkerhetsinteresser)
  - § 22 annet punktum (opplysninger om foreløpige budsjetttrammer)
  - § 23 første og annet ledd (unntak av hensyn til det offentlige sin forhandlingsposisjon m.m.)
  - § 24 første og tredje ledd (unntak for kontroll- og reguleringstiltak og opplysninger som kan lette gjennomførelsen av lovbrudd m.m)
  - § 26 annet ledd og tredje ledd annet punktum (unntak for opplysninger om hvem som skal få en pris mv.)

Unntak fra innsyn – adgang til å gjøre unntak for hele dokumentet

- At unntaksadgangen er knyttet til opplysninger kan i noen tilfeller gi lite ønskelige utslag
- Offentleglova § 12 gir derfor i følgende tre situasjoner anledning til å unnta hele dokumentet selv om det aktuelle unntaket bare gir anledning til å unnta opplysninger
  - det som gjenstår vil gi et klart misvisende inntrykk av innholdet i dokumentet,
  - det vil urimelig arbeidskrevende å skille ut de deler som kan unntas
  - det som kan unntas utgjør den vesentligste delen av dokumentet
- Det klare utgangspunktet er imidlertid at det må gis delvis innsyn - § 12 representerer unntak

Unntak fra innsyn - interne dokumenter (§§ 14 – 15)

- Unntaket for organinterne dokumenter, jf. § 14, dvs. dokumenter som et organ utarbeider til bruk for sin egen interne saksforberedelse, videreføres i hovedsak uendret, men det er presisert at visse dokumenter ikke kan unntas som organinterne
- Unntakene for dokumenter til den interne saksforberedelsen som innhentes utenfra er betydelig strammet inn

Unntak fra Innsyn - organinterne dokumenter § 14

- Unntaket for dokument som et organ har utarbeidet for sin egen interne saksforberedelse videreføres i § 14 første ledd
  - fortrolighetshensyn – effektiv saksbehandling
  - organbegrepet, til bruk for egen saksforberedelse og kravet om at dokumentene må være interne
  - r-notater, r-notatutkast og merknader til slike og annen dokumentutveksling i tilknytning til regjeringens saksbehandling (underutvalg, statssekretærutvalg o.l.)

Unntak fra Innsyn - organinterne dokumenter § 14

- Etter offentleglova § 14 annet ledd og offentlegforskrifta § 8 gjelder ikke unntaksadgangen for organinterne dokumenter følgende
  - dokument eller del av dokument som inneheld den endelige avgjørelsen til organet i en sak (§ 14 annet ledd)
  - generelle retningslinjer for saksbehandlingen til organet (§ 14 annet ledd)
  - foredrag til saker som er avgjort av Kongen i statsråd (§ 14 annet ledd)
  - presedenskort og lignende, men ikke dersom kortet gjengir organinterne vurderinger (§ 14 annet ledd)
  - dokument fra administrasjonen til styret i helseforetak og dokument fra administrasjonen til kollegiale enheter ved universiteter og høyskoler, samt dokument som blir utvekslet mellom fakultet ved universiteter og høyskoler (offentlegforskrifta § 8)

Unntak fra innsyn - dokument innhentet utenfra til bruk for den interne saksforberedelsen § 15

- Dokument eller del av dokument som utarbeides av noen utenfor et organ til bruk for organets saksforberedelse
- Unntak etter § 15 første ledd er betinget av dokument enten er utarbeidet av et underordnet organ til bruk for et overordnet organs interne saksforberedelse eller at det er utarbeidet av et departement til bruk for et annet departements interne saksforberedelse
  - § 15 første ledd kan ikke brukes ved andre konstellasjoner

Unntak fra innsyn - dokument innhentet utenfra til bruk for den interne saksforberedelsen § 15

- § 15 annet ledd kan brukes for dokument eller del av dokument som kommer fra andre utenforstående enn de som er dekket av § 15 første ledd
  - unntaksadgangen et imidlertid betinget av at dokumentet eller delen av dokumentet har et særskilt innhold
    - råd om og vurderinger av hvordan mottakerorganet bør stille seg i en sak

Unntak fra innsyn - dokument innhentet utenfra til bruk for den interne saksforberedelsen § 15

- På samme måte som § 14 er unntakene i § 15 begrunnet i fortrolighetshensyn og hensynet til effektiv saksbehandling
- Det er et felles vilkår for unntak etter § 15 første og andre ledd at dokumentene er innhentet til bruk for den interne saksforberedelsen og at de er interne
  - innhentet
  - til bruk for saksforberedelsen
  - interne

Unntak fra innsyn - dokument innhentet utenfra til bruk for den interne saksforberedelsen § 15

- § 15 første ledd første punktum
  - kun fra underordnet til overordnet organ
    - begrepet underordnet organ i offentleglova
  - kan unntas både hos det underordnede og det overordnede organet
  - unntak er betinget av at det er nødvendig for å sikre forsvarlige interne avgjørelsesprosesser
  - unntaksenhet er dokument

Unntak fra innsyn - dokument innhentet utenfra til bruk for den interne saksforberedelsen § 15

- § 15 første ledd annet punktum
  - kun fra et departement til bruk i et annet departement
  - kan unntas både hos avsender og mottager
  - unntak er betinget av at det er nødvendig for å sikre forsvarlige interne avgjørelsesprosesser
  - unntaksenhet er dokument

Unntak fra innsyn - dokument innhentet utenfra til bruk for den interne saksforberedelsen § 15

- Nærmere om vilkåret i § 15 første ledd om at unntak må være nødvendig for å sikre forsvarlige interne avgjørelsesprosesser
  - ikke bare den enkelte sak, men også langsiktige skadevirkninger er relevante
  - relevante momenter:
    - hvor tett er samarbeidet
    - Skille mellom faglige råd og vurderinger og generelle premisser på den ene siden og råd og vurderinger med hensyn til hvilken avgjørelse som bør fattes på den annen side
  - Forskjell på dokumenter fra underordnet til overordnet organ og dokumenter mellom departementene
  - Behandling av utkast til proposisjoner og meldinger m.m.

Unntak fra innsyn - dokument innhentet utenfra til bruk for den interne saksforberedelsen § 15

- § 15 annet ledd
  - dokument eller del av dokument til bruk for den interne saksforberedelsen som inneholder råd om og vurderinger av hvordan organet bør stille seg i en sak
    - råd og vurderinger med hensyn til hvilken avgjørelse som bør treffes eller hvordan mottaker bør forholde seg i en sak
    - unntak må være påkrevd av hensyn til en forsvarlig ivaretagelse av det offentliges interesser *i saken*
  - gjelder både hos mottager og avsender
  - kan i prinsippet komme fra hvem som helst, men ikke fra de som er omfattet av § 15 første ledd
  - unntaksenhet er del av dokument

Unntak fra innsyn - dokument innhentet utenfra til bruk for den interne saksforberedelsen § 15

- Etter § 15 tredje ledd gjelder unntakene i § 15 første og annet ledd tilsvarende for
  - dokument om innhenting av dokumenter som er omfattet av første og annet ledd
  - innkallinger til og referat fra møter mellom overordnede og underordnede organer, mellom departementer og et organ og noen som gir råd eller vurderinger som nevnt i annet ledd
- Etter § 15 fjerde ledd gir ikke bestemmelsen anledning til å gjøre unntak i forbindelse med alminnelig høringsbehandling av en sak

Unntak fra innsyn - hensynet til Norges utenrikspolitiske interesser § 20

- Klargjøring, presisering og innsnevring av unntaksadgangen på dette området
  - opplysninger er unntaksenhet
- Som hovedregel (§ 20 første ledd) kan unntak bare gjøres når det er påkrevd av hensyn til våre utenrikspolitiske interesser og i tillegg ett av følgende vilkår er oppfylt
  - folkerettslige regler forplikter Norge til å nekte innsyn
  - opplysningene er mottatt under forutsetning eller det følger av fast praksis at de ikke skal offentliggjøres
  - opplysningene gjelder norske forhandlingsposisjoner, forhandlingsstrategier eller lignende og forhandlingene ikke er avsluttet. Det kan likevel gjøres unntak etter at forhandlingene er avsluttet dersom det er grunn til å tro at forhandlinger om samme sak vil bli gjenopptatt

Unntak fra innsyn - hensynet til Norges utenrikspolitiske interesser § 20

- Skjerpet unntaksvilkår (§ 20 annet ledd) for opplysninger i offisielle dokumenter som blir utvekslet mellom Norge og en mellomstatlig organisasjon i saker som gjelder normutvikling som kan få betydning for norsk rett
  - i slike saker kan opplysninger som er mottatt under forutsetning om hemmelighet eller hvor det følger av fast praksis at de ikke skal offentliggjøres og om norske forhandlingsposisjoner som er lagt frem i forhandlingene (jf. § 20 første ledd bokstav b og c) bare unntas når det er påkrevd av *tungtveiende* utenrikspolitiske interesser
  - i tilfellene som omfattes av § 20 første ledd bokstav a og for forhandlingsstrategier o.l. gjelder det mindre strenge unntaksvilkåret i § 20 første ledd også for opplysninger i offisielle dokumenter i normutviklingssaker

Unntak fra innsyn - hensynet til Norges utenrikspolitiske interesser § 20

- I tilfeller som ikke dekkes av første og annet ledd vil det bare være adgang til å gjøre unntak fra innsyn for opplysninger når det er påkrevd av særlig tungtveiende utenrikspolitiske interesser, jf. § 20 tredje ledd
  - snever unntaksregel
  - eksempler

Unntak fra innsyn – hensynet til det offentlige sin forhandlingsposisjon m.m. § 23 første og tredje ledd

- Unntaket for å ivareta det offentliges forhandlingsposisjon i § 23 første ledd er knyttet til opplysninger og det er klargjort tydeligere (i forarbeidene) at dette egentlig er en regel om utsatt offentlighet
  - som i dag et krav om at unntak må være påkrevd av hensyn til en forsvarlig gjennomføring av organets økonomi-, lønns-, eller personalforvaltning
- Unntaksadgangen saker hvor det brukes anbudskonkurranse er vesentlig innsnevret gjennom § 23 tredje ledd
  - protokoller og tilbud kan ikke lenger automatisk kunne unntas etter at valg av leverandør er fattet
    - andre unntak kan fortsatt brukes

Unntak fra innsyn - ansettelsessaker § 25

- Utgangspunktet er at alle dokumenter i sak om ansettelse og forfremmelse kan unntas (§ 25 første ledd)
  - arbeidsavtale og vedtak om ansettelse
  - presisert i tredje ledd at unntaket ikke gjelder nominasjonsvedtak og avstemningsresultat ved utnevning av biskop
- Søkerlisten, det vil si liste over søkerens navn, alder, stilling eller yrkestittel og bosteds- eller arbeidskommune, er i utgangspunktet offentlig (§ 25 annet ledd)
- Søkerlisten skal settes opp snarest mulig etter søknadsfristens utløp

Unntak fra innsyn - ansettelsessaker § 25

- Søkeren kan be om å ikke bli satt opp på søkerlisten, men forvaltningen har ingen plikt til å ta en slik anmodning til følge
- Momenter i vurderingen av om en slik anmodning skal tas til følge
  - søkers begrunnelse – hva slags stilling skal besettes
- I utlysningen skal det gjøres oppmerksom på at opplysninger om søkeren kan bli offentlige selv om søkeren har anmodet om ikke å bli ført opp søkerlisten
- Tas ikke en anmodning til følge skal søkeren varsles om dette

Unntak fra innsyn - andre unntak

- Visse dokumenter som gjelder Det Kongelige Hoff (§ 17)
- Rettssaksdokumenter (§ 18)
- Dokument som blir utvekslet med Sametinget m.m. (§ 19)
- Unntak av hensyn til nasjonale forsvars- og tryggingssinteresser (§ 21)
- Unntak i visse budsjettssaker (§ 22)

Unntak fra innsyn - andre unntak

- Unntak for opplysninger om forhandlinger om rammeavtaler (§ 23 annet ledd)
- Unntak for dokument som gjelder utøvelse av eierskap i selskap (§ 23 fjerde ledd)
- Unntak for kontroll- og reguleringsiltak m.m. (§ 24)
- Unntak for eksamenssvar og karakterer m.m. (§ 26)
- Unntak i offentlegforskrifta (§ 9)

6. Saksbehandling og klage - innsynskravet

- Innsynskravet kan fremsettes skriftlig eller muntlig, jf. offentleglova § 28 første ledd
- Innsynskravet må gjelde en bestemt sak eller i rimelig utstrekning saker av en bestemt art, jf. § 28 annet ledd første punktum
  - saken det ønskes innsyn i må i utgangspunktet identifiseres
  - hva er rimelig utstrekning
- Ikke noe krav om identifisering av sak ved innsyn i journal eller lignende register, jf. § 28 annet ledd annet punktum

Saksbehandling og klage – avgjørelse av innsynskravet § 29

- Konkret og selvstendig vurdering, jf. § 29 første ledd første punktum
  - graderte dokumenter, jf. offentlegforskrifta § 10
- Innsynskravet skal avgjøres uten ugrunnet opphold, jf. § 29 første ledd annet punktum
  - hva ligger i dette kravet?
  - svære eller kompliserte krav
- Innsynskravet er avgjort når det er gitt innsyn eller kravet er avslått

Saksbehandling og klage - hvordan skal dokumentene gjøres kjent? § 30

- Utgangspunkt: Forvaltningsorganet bestemmer selv
- Rett til kopi (papirkopi og elektronisk, alle eksisterende formater og språkversjoner)

Saksbehandling og klage – avslag § 31

- Skal være skriftlig § 31 første ledd første punktum
- Skal begrunnes, jf. § 31 første ledd annet til fjerde punktum
  - nøyaktig hjemmelshenvisning
  - meroffentlighet
- Opplysninger om klageadgang og klagefrist og ved departementsavslag: forholdet til klage til Sivilombudsmannen, jf. § 31 første ledd femte punktum og § 32 første ledd femte punktum

Saksbehandling og klage – avslag § 31

- Den som har fått avslag kan kreve en nærmere begrunnelse for avslaget, jf. § 31 annet ledd
  - krav må fremsettes inne tre uker fra da vedkommende mottok avslaget
  - fremsettes slikt krav må organet innen ti arbeidsdager fra kravet ble mottatt gi en skriftlig begrunnelse der hovedhensynene som har vært avgjørende for avslaget skal nevnes
    - også meroffentlighet
    - kan utformes slik at det som er unntatt ikke røpes
- Klagefristen starter ikke før slik begrunnelse er mottatt

Saksbehandling og klage – klage § 32

- Kongen i statsråd prøver også meroffentlighet etter den nye loven
- Adgang til å klage som om innsynskravet var avslått dersom den som har krevd innsyn ikke har fått svar innen fem virkedager etter at organet mottok kravet § 32 annet ledd første punktum
  - behandles som klage over avslag
  - gjelder ikke for departementsavslag, jf. § 32 annet ledd annet punktum